

Spis treści

WSTĘP	7
--------------------	---

ROZDZIAŁ I

CHARAKTERYSTYKA SYNDROMU ADHD GIMNAZJALISTÓW	11
1.1. Historia badań nad ADHD oraz problemy terminologiczne	11
1.2. Definicje nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD)	13
1.3. Objawy nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD)	16
1.3.1. Objawy osiowe	16
1.3.2. Objawy współwystępujące z ADHD	20
1.4. Kryteria diagnostyczne ADHD	32
1.5. Epidemiologia ADHD	35
1.6. Etiologia ADHD	35
1.6.1. Uwarunkowania organiczne	36
1.6.2. Czynniki genetyczne	39
1.6.3. Czynniki środowiskowe	43
1.7. Formy terapii dzieci nadpobudliwych psychoruchowo	54

ROZDZIAŁ II

RODZINA JAKO ŚRODOWISKO WYCHOWAWCZE	58
2.1. Pojęcie rodziny	58
2.2. Funkcje rodziny	65
2.3. Struktura rodziny	69
2.4. Wychowanie rodzinne	72
2.5. Rola postaw rodzicielskich w prawidłowym rozwoju jednostki	75
2.5.1. Definicje postawy	76
2.5.2. Typologia postaw rodzicielskich	77
2.6. Style wychowania	83
2.7. Rodzina jako system	88
2.8. Typologia systemów rodzinnych według M. Plopy	91
2.8.1. Modele strukturalne	92

2.8.2. Model Kołowy Davida Olsona	93
2.8.3. Model Systemowy Beaversa	96
2.8.4. Model McMaster	97
2.8.5. Modele międzypokoleniowe	97
2.8.6. Modele kulturowe	98
2.9. Typologia systemów rodzinnych w ujęciu Davida Fielda	99
2.10. Rodzina dysfunkcyjna – zakres znaczeniowy pojęcia	104
2.11. Rodzina z dzieckiem z zaburzeniami rozwojowymi	107

ROZDZIAŁ III

POMOC RODZINOM Z DZIECKIEM Z ZABURZENIAMI

W ROZWOJU	114
3.1. Wprowadzenie	114
3.2. Wsparcie społeczne	116
3.2.1. Definicje wsparcia społecznego	117
3.2.2. Systemy i rodzaje wsparcia społecznego	121
3.2.3. Rodzina dziecka zaburzonego w rozwoju jako biorca i dawca wsparcia społecznego	127
3.3. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	130

ROZDZIAŁ IV

METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH	143
4.1. Metodologiczne aspekty badań sytuacji rodzinnej dzieci z ADHD	143
4.2. Cele badawcze	144
4.3. Problemy i hipotezy badawcze	145
4.4. Metody i techniki badawcze	147
4.4.1. Skala Obserwacyjna ADHD według kryteriów diagnostycznych DSM-IV	148
4.4.2. Metoda Analizy Środowiska Rodzinnego – Rodzina Własna (AŚR RW) autorstwa M. Ryś	149
4.4.3. Metoda Analizy Stylu Wychowania w Rodzinie – Rodzina Własna (ASW RW) autorstwa M. Ryś	150
4.4.4. Dyferencjał semantyczny	151
4.4.5. Profil Rodziny autorstwa Z. Gasia	152
4.4.6. Skala Postaw Rodzicielskich (SPR) autorstwa M. Plopy	154

4.5. Organizacja badań	155
4.6. Procedura kompletowania i charakterystyka badanych grup	157
4.7. Zastosowane techniki analizy statystycznej danych	166

ROZDZIAŁ V

FUNKCJONOWANIE SYSTEMÓW RODZINNYCH OSÓB BADANYCH W ŚWIECIE WYNIKÓW UZYSKANYCH W SKALI AŚR RW AUTORSTWA M. RYŚ – ANALIZA PORÓWNAWCZA	169
--	------------

ROZDZIAŁ VI

STYLE WYCHOWAWCZE W RODZINACH BADANYCH OSÓB W ŚWIECIE WYNIKÓW UZYSKANYCH W SKALI ASW RW AUTORSTWA M. RYŚ – ANALIZA PORÓWNAWCZA	177
---	------------

ROZDZIAŁ VII

POSTAWY GIMNAZJALISTÓW WOBEC RODZINY, SIEBIE I OTOCZENIA MIERZONE DYFERENCJAŁEM SEMANTYCZNYM A NASILENIE OBJAWÓW ADHD – ANALIZA PORÓWNAWCZA	187
--	------------

ROZDZIAŁ VIII

FUNKCJONOWANIE SYSTEMU RODZINNEGO BADANYCH OSÓB MIERZONE SKAŁĄ PROFIL RODZINY Z. GASIA – ANALIZA PORÓWNAWCZA	196
---	------------

ROZDZIAŁ IX

POSTAWY RODZICIELSKIE WOBEC OSÓB BADANYCH MIERZONE SKAŁĄ SPR AUTORSTWA M. PLOPY – ANALIZA PORÓWNAWCZA	206
--	------------

ROZDZIAŁ X

RODZINNE KORELATY NASILENIA OBJAWÓW ADHD

GIMNAZJALISTÓW	218
10.1. Wprowadzenie	218
10.2. Analiza współzależności wybranych aspektów funkcjonowania systemu rodzinnego z nasileniem ADHD	219
10.3. Rodzinne predyktory ADHD wśród gimnazjalistów – analiza regresji w grupie chłopców	225
10.4. Rodzinne predyktory ADHD wśród gimnazjalistów – analiza regresji w grupie dziewcząt	231
10.5. Podsumowanie i wnioski	237

ROZDZIAŁ XI

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ I IMPLIKACJE

PRAKTYCZNE	239
11.1. Podsumowanie	239
11.2. Implikacje praktyczne	247

BIBLIOGRAFIA	254
WYKAZ TABEL	280
WYKAZ WYKRESÓW	282
WYKAZ SCHEMATÓW	285
WYKAZ SKRÓTÓW	286
ZAŁĄCZNIKI	287